

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Moerdijk
Postbus 4
4760AA Zevenbergen

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

Onze referentie
161691

Olonummer
5314761

Bijlagen
0

Datum 26 november 2020
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Gegevens beschermd(e) monument(en)

Naam	Vaartuigenloods (fort Sabina)
Adres	Fortweg
Postcode/plaats	Heijningen
Gemeente/provincie	Moerdijk; Noord-Brabant;
Monumentnummer	521707

Geacht college,

Op 10 september 2020 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Het plan betreft herstel van de ingestorte loods en aanpassingen ten behoeve van een nieuwe bestemming.

De verdwenen delen van het metselwerk en pleisterwerk worden aangeheeld, de drie poorten in de noordgevel worden hersteld en vensterinvullingen worden opnieuw aangebracht. De middelste kap wordt slechts gedeeltelijk teruggebracht, zodat een open binnentuin ontstaat. De westelijke beuk wordt in gebruik genomen als werkruimte. De twee rechter beuken worden toegankelijk gemaakt voor bezoekers.

Motivering

Ten noordoosten van fort Sabina werden tussen 1879 en 1883 een torpedoloods en een vaartuigenloods gebouwd ten behoeve van de verdediging van het Volkerak en het Hollandsch Diep met zeemijnen. Van deze gebouwen resteert nog de botenloods, die in verval is geraakt, in 1996 getroffen werd door brand en waarvan dak en gevels gedeeltelijk zijn ingestort.

Het plan voorziet in restauratie van de kenmerkende hoofdvorm en een groot deel van de behouden gebleven details van de loods die bestaat uit drie parallelle beuken met zadeldaken en een ijzeren spantconstructie. De loods krijgt een nieuw gebruik waarvoor voorzieningen worden ingebracht, maar de langgerekte ongedeelde ruimten blijven het beeld bepalen. In de linker beuk wordt een unit met voorzieningen aangebracht en in het isolatieconcept is rekening gehouden met het in beeld houden van de noordelijke kopgevel met de houten schuifdeuren en metalen schuifconstructie. In verband met de nieuwe functie wordt in deze hal gekozen voor een nieuwe betonvloer met vloerverwarming, terwijl de andere twee beuken als bestaand van bestrating worden voorzien.

De loods ligt aan een natuurgebied. Om binnen de uitgangspunten die gelden voor het beheer van dit gebied toch uitzicht te kunnen bieden, worden twee wijzigingen voorgesteld. Zo zal de noordwestelijke poortopening worden voorzien van een met lamellen beklede pui en wordt tussen de schuifdeuren in de middelste deuropening een uitzichtpunt opgenomen. De drie houten schuifdeuren blijven gehandhaafd evenals de aan de gevel aanwezige verharding van de vroegere hellingbaan naar de haven.

Op de dakvlakken worden zonnepanelen voorgesteld. Zoals in het planvoorstel wordt aangegeven zal hierbij de historische vlakke, matte dakbedekking in de nieuwe toestand kunnen worden benaderd.

Het ingediende plan is een reddingsplan voor het monument, voorbereid door studenten binnen het programma Gruts van de provincie Noord-Brabant. De werkzaamheden richten zich op het herstel van het gebouw en het geven van een nieuwe invulling aan deze bijzondere plek tussen fort Sabina en het aangrenzende natuurgebied. Wanneer niet wordt ingegrepen zal het monument verdwijnen. Over het plan adviseer ik daarom positief. Met de planvoorstellen kan ik instemmen, waarbij met het oog op de uitvoering van het plan nog de volgende aanbevelingen kunnen worden gedaan.

-De loods wordt hersteld en dat vergt het vernieuwen van diverse onderdelen. Door hierbij toch terughoudend te werk te gaan en het aanwezige historische materiaal her te gebruiken, verdwijnt niet alle 'patina' van de oude loods. Zo valt op dat in het plan is aangegeven dat in de loods nieuwe bestrating aangebracht wordt, terwijl mogelijk uit de loods komend materiaal kan worden hergebruikt

-Met het oog op de uitvoering adviseer ik een aantal momenten te benoemen waarop de definitieve uitvoering diverse planonderdelen beoordeeld wordt. Dit betreft onder meer de hoeveelheid/aard van het her te gebruiken materiaal, de steenkeuze van het nieuwe metselwerk en het pleisterwerkherstel. In het plan is geen werkschrijving opgenomen waarin deze momenten worden benoemd. De RCE is graag bereid u nader over deze aspecten in de uitvoering te adviseren.

-In de zuidgevel worden twee deuren toegevoegd door ramen naar onderen te verlengen. Omdat er geen aanwijzingen zijn dat in deze geveldelen ooit deuren

aanwezig waren, adviseer ik deze als (onopvallende) nieuwe toevoegingen herkenbaar te maken in plaats van uit te gaan van 'reconstructie', zoals in het plan is aangeduid.

-In de westgevel worden dichtgezette vensters weer open gemaakt. De nieuw aan te brengen ramen worden aanzienlijk verbeterd door deze te voorzien van een roedenverdeling met monumentenglas in zgn. 'Wiener Sprossen'. Gelet op de vergaande staat van verval van de loods en de voor het plan gehanteerde restauratievisie, is mijn suggestie om voor deze gevelopeningen een meer eenvoudige hedendaagse vensterinvulling te kiezen. Dit sluit ook beter aan op de eenvoud van het historische defensiegebouw en hoeft het beeld niet te verstoren.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de minister van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,